

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 54/1 prot.

Tiranë, më 17.01.2022

V E N D I M

Nr. 19, datë 17.01.2022

Mbështetur në nenin 32, pika 1, shkronja a), të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, pranë Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, është regjistruar ankesa nr. 02 Regj, datë 10.01.2022, e shtetasit F. A, kundër Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë dhe Gjykatës së Apelit Vlorë, me pretendimin për diskriminim për shkak të “etnisë” dhe “përkatësisë në një grup të veçantë”¹.

Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I :

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Sipas shpjegimeve të dhëna dhe dokumentacionit bashkëlidhur ankesës, subjekti ankues, F. A, ka pretenduar diskriminim nga ana e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë dhe Gjykatës së Apelit Vlorë, duke u shprehur se vendimmarrja e tyre ka qenë e gabuar dhe a e padrejtë.

Në ankesën e tij, F. A ka ngritur pretendime lidhur me veprimtarinë gjyqësore të gjyqtarëve të ndryshëm që kanë shqyrtuar kërkesat e tij lidhur me të drejtën e pronësisë mbi pronat e trashëguara prej tij², dhe vendimmarrjeve të tyre përgjatë viteve, që nga vendimet gjyqësore të viteve 2010 e në vijim, lidhur më çështje që janë gjykuar apo vijnë të jenë ende në gjykim. Pra, pretendimet e ankuesit lidhen me vendimet gjyqësore të dhëna nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë dhe Gjykata e Apelit Vlorë, të cilat sipas tij janë shprehur me vendime të padrejta, të paligjshme dhe në dëm të interesave të tij; pretendime që kanë lidhje me mënyrën e zgjidhjes së

¹ Ankuesi nuk ka dhënë shpjegime apo dokumentuar shkaqet e cituara prej tij.

² Në lidhje me pjesët e tij takuese në këto prona.

çështjeve gjyqësore, apo zbatimin e ligjit nga gjyqtari përkatës, të cilat ai i ka referuar sipas një kronologjie të tyre. Subjekti ankues i ka bashkëlidhur ankesës kopje të vendimmarrjeve të këtyre institucioneve.

Subjekti ankues, kërkon nga Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, konstatimin e diskriminimit të tij nga ana e subjekteve kundër të cilëve është ankimuar, Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë dhe Gjykatës së Apelit Vlorë.

II. Nga shqyrtimi paraprak i ankesës u konstatua se:

Në nenin 1 të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, përcaktohet se: *“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”.*

Diskriminimi përkufizohet nga ligji nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, në nenin 3, pika 1, si: *“Diskriminim” është çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim ose pasojë pengesën ose bërjen të pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët të të drejtave e lirive themelore të njohura nga Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe nga ligjet në fuqi”.*

Në bazë të nenit 7, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprim të autoriteteve publike ose të personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Mbështetur në detyrimet ligjore të parashikuara në nenin 3 të Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë në të cilën shteti merr masa për mbrojtjen e dinjitetit të njeriut dhe respektimin e lirive dhe të drejtave të tij, nenit 14 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, ligjin nr. 10021, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi synon respektimin me rigorozitet të parimit të barazisë përpara ligjit, barazi të shanseve dhe mundësive për të ushtruar të drejtat dhe liritë, si dhe zbatimin e efektshëm të politikave antidiskriminuese.

Nga shqyrtimi paraprak i dokumentacionit të depozituar nga ankuesi pranë KMD-së, Komisioneri konstaton se:

Subjekti ankues, ka ngritur pretendime ndaj sistemit të drejtësisë, dhe konkretisht kundrejt Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë dhe Gjykatës së Apelit Vlorë, për vendime të pabazuara në ligj dhe në kundërshtim me dokumentacionin e administruar në dosje prej tyre, gjatë gjykimit të çështjes së tij të pronësisë. Ankuesi ka parashtruar në mënyrë kronologjike rrethanat e çështjes, shkeljet e pretenduara ligjore, vendimet e padrejta gjyqësore, në vite të ndryshme, duke cilësuar secilin vendim gjyqësor, si të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë dhe Gjykatës së Apelit Vlorë.

Lidhur me kërkesën e paraqitur nga ankuesi, që KMD, të konstatojë diskriminim të tij, lidhur me vendimmarrjet e gabuara, të paligjshme dhe të njëanshme në dëm të interesit të tij, nga ana e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë dhe Gjykatës së Apelit Vlorë, Komisioneri, vëren se kjo kërkesë nuk bën pjesë në kompetencat dhe fushën e veprimit të Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi. Për rrjedhojë, Komisioneri nuk mund të vlerësojë vendimmarrjen e gjykatave të sipërcituara.

Neni 43 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, parashikon se: *“Kushdo ka të drejtë të ankohet kundër një vendimi gjyqësor në një gjykatë më të lartë, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në ligj për kundërvajtje të lehta penale, për çështje civile ose administrative me rëndësi ose vlerë të vogël, në përputhje me kushtet e parashikuara në nenin 17 të Kushtetutës”.*

Në vendimin nr. 11, datë 27.05.2004, të Gjykatës Kushtetuese³, ndër të tjera, thuhet se: *“Në ligjin “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, është përcaktuar se: “...vendimet gjyqësore mund të jenë objekt shqyrtimi vetëm mbi bazën e ankimeve ose rekurseve në rrugë gjyqësore, sipas përcaktimeve në kodet e procedurave ose në ligje të veçanta”. Pra, meqenëse ky pushtet ushtrohet në mënyrë të shkallëzuar sipas parimit të kontrollit të vendimeve gjyqësore të gjykatave më të ulëta nga gjykatat më të larta, asnjë organ tjetër, nuk ka të drejtë të kontrollojë e vlerësojë bazueshmërinë në ligj të vendimeve gjyqësore të formës së prerë, të mospërfillin përmbajtjen e tyre e të ngarkojnë me përgjegjësi gjyqtarin e çështjes. Duke iu referuar praktikës së saj, Gjykata Kushtetuese çmon të nevojshme për të rikonfirmuar qëndrimin se, vendimet gjyqësore kontrollohen vetëm nga gjykata më e lartë, e se, asnjë organ tjetër nuk mund të vlerësojë ligjshmërinë dhe bazueshmërinë e vendimeve gjyqësore, për sa kohë, ato nuk janë ndryshuar ose prishur nga një gjykatë më e lartë”.*

Neni 135, pika 1 e Kushtetutës, bën dallimin midis gjyqtarëve sipas funksioneve dhe në të njëjtën kohë kërkon t'i shkëpusë ata nga varësia hierarkike dhe ia nënshton veprimtarinë e tyre në dhënien e drejtësisë, vetëm kontrollit të instancave më të larta gjyqësore, sipas rregullave të përcaktuara në kodet e procedurave.

³ *“Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë”, e ndryshuar, në nenin 132, të saj, ka përcaktuar se: “Vendimet e Gjykatës Kushtetuese janë përfundimtare dhe të detyrueshme për zbatim”.*

Në nenin 145, të Kushtetutës, sanksionohet se, gjyqtarët i nënshtrohen vetëm Kushtetutës dhe ligjeve në fuqi, duke nënkuptuar kështu, pavarësinë, përgjegjësinë dhe kompetencat e veçanta të gjyqtarit në dhënien e drejtësisë, nëpërmjet vendimmarrjes së çështjes konkrete. Asnjë pushtet apo organ tjetër nuk mund të veprojë si gjykatë dhe të marrë kompetencat e saj.

Komisioneri vlerëson se, nëse subjekti ankues nuk është dakord dhe ka pretendime lidhur me vendimmarrjet e cilësdo gjykatë apo prokurori, duhet t'i drejtohet gjykatës më të lartë dhe lidhur me pretendimet për anësi apo pretendime të natyrës profesionale apo etike mund t'i drejtohet Këshillit të Lartë të Gjyqësor⁴ apo Inspektorit të Lartë të Drejtësisë⁵, të cilët janë organet kompetente të caktuara në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, për shqyrtimin e tyre.

Pretendimet e ankuesit mund të zgjidhen vetëm nëpërmjet kontrollit gjyqësor, ankimimit përpara gjykatave të shkallëve më të larta. Vendimet gjyqësore të formës së prerë, për çështjen konkrete që zgjidhin, kanë fuqinë e ligjit dhe për sa kohë nuk janë prishur apo ndryshuar nga një gjykatë më e lartë, asnjë organ tjetër shtetëror nuk mund të mos përfillë përmbajtjen e tyre dhe të ngarkojë me përgjegjësi gjykatën apo gjyqtarin e çështjes që e ka shqyrtuar.

Bazuar në sa më sipër, Komisioneri vëren se, marrja në shqyrtim dhe kontrolli i vendimeve të gjykatës dhe prokurorisë, nuk bën pjesë në kompetencat e KMD-së, e për pasojë nuk mund të pranohet dhe për rrjedhojë nuk mund t'i nënshtrohet procedurave të mëtejshme të parashikuara në ligj për shqyrtimin e saj⁶.

Në nenin 33, pika 4/b, të Ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, përcaktohet se: “4. Ankesa nuk pranohet nëse: b) përbën abuzim me të drejtën e ankimimit para komisionerit, ose është e papajtueshme me dispozitat e këtij ligji...”.

Në përfundim të shqyrtimit paraprak të ankesës, lidhur me sa sipërcituar, Komisioneri arrin në përfundimin se nuk përmbushen kriteret ligjore për pranimin e ankesës, të përcaktuara nga neni 33, pika 4, shkronja “b”, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, dhe për rrjedhojë kërkimet e ankuesit për të shqyrtuar sa më sipër, nuk pranohen.

PËR KËTO ARSYE:

⁴ Neni 147/a, i Kushtetutës, përcakton ndër të tjera, se: “Këshilli i Lartë Gjyqësor ushtron funksionet e mëposhtme:
a) emëron, vlerëson, ngre në detyrë dhe transferon gjyqtarët e të gjitha niveleve;
b) vendos për masat disiplinore ndaj gjyqtarëve të të gjitha niveleve”.

⁵ Neni 147/d, i Kushtetutës, përcakton ndër të tjera, se: “Inspektori i Lartë i Drejtësisë është përgjegjës për verifikimin e ankesave, hetimin me nismë të shkëlqeve dhe fillimin e procedimit disiplinor ndaj gjyqtarëve dhe prokurorëve të të gjitha niveleve, anëtarëve të Këshillit të Lartë Gjyqësor, anëtarëve të Këshillit të Lartë të Prokurorisë dhe të Prokurorit të Përgjithshëm, sipas procedurës së përcaktuar me ligj. Inspektori i Lartë i Drejtësisë është përgjegjës edhe për inspektimin institucional të gjykatave dhe të zyrave të prokurorisë”.

⁶ Për analogji citojmë Vendimin nr. 02, datë 11.01.2021, të KMD-së.

Mbështetur në nenin 21/1, nenin 32, pika 1/a, si dhe nenin 33, pikat 1, 4/b, të ligjit nr.10 221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Mospranimin e ankesës së subjektit ankues F. A, pasi nuk plotësohen kriteret përkatëse të parashikuara nga ligji nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, i ndryshuar.
2. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijeni e këtij vendimi.

KOMISIONERI

Robert GAJDA

Fusha: Të mira dhe shërbime

Shkaku: Etni, përkatësi në një grup të veçantë

Lloji i vendimit: Mospranim